

Marktconsultatiedocument

ten behoeve van het uitvoeren van 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)'

Colofon

Uitgegeven door Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en
Onderhoud,
Projectteam Bediening en Besturing
Maasobjecten MB 2.0

Datum 2 februari 2023
Status Definitief
Versienummer 1.0

Inhoud

Marktconsultatiedocument	1
Colofon.....	2
Inhoud	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel van de marktconsultatie.....	4
1.3 Aanpak van de marktconsultatie op hoofdlijnen.....	5
1.4 Doelgroep van de marktconsultatie	5
1.5 Achtergrond.....	5
1.6 Over Rijkswaterstaat	6
2 Scope en context van de opdracht	7
2.1 Algemene beschrijving project	7
2.2 Doel van de opdracht	10
2.3 Probleemstelling	10
2.4 Scope van de opdracht	10
2.5 Samenwerking (intern RWS en samen met de markt)	11
2.6 Wijze van marktbenadering	11
2.7 Planning.....	12
3 Marktconsultatie	13
3.1 Procedure aanmelden en opzet marktconsultatie	13
3.2 Overige bepalingen ten aanzien van de marktconsultatie	15
Bijlage I Ambities Rijkswaterstaat en de relatie met het project.....	16
Bijlage II Toelichting 2-fasen aanpak	19
Bijlage III Afkortingen	21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dit document is opgesteld door het projectteam Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0) ten behoeve van de marktconsultatie 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)'.

Op 28 maart 2023 vindt het marktconsultatiemoment plaats. Deze is aangekondigd op 6 februari 2023, waarvoor geïnteresseerde partijen worden uitgenodigd voor deelname.

Dit document beschrijft op hoofdlijnen de doelstellingen en onderwerpen van de marktconsultatie, het programma en de spelregels voor de deelnemende bedrijven. Tevens is een beschrijving van de marktbenadering van de opdracht opgenomen in dit document.

Gezien de toepassing van de 2-fasen aanpak, de diversiteit en omvang van de objecten organiseert Rijkswaterstaat een marktconsultatie om input van marktpartijen te vragen. Rijkswaterstaat wil graag met de marktpartijen in gesprek gaan op welke wijze een omvangrijke opdracht als de vervanging en renovatie van een groot aantal Maasobjecten maakbaar en haalbaar is op een dusdanige wijze dat de uitvoering en risicobeheersing op een beheerste en evenwichtige manier kan plaatsvinden. De toepassing van de 2-fasen aanpak is redelijk zeker. De verdere invulling binnen deze aanpak ligt nog open. Hierbij wil Rijkswaterstaat tot een marktbenadering komen waarin rekening wordt gehouden met de zienswijze van marktpartijen. De tijd tussen deze marktconsultatie en geplande uitvraag is lang (circa 2 jaar), maar essentieel voor de wijze van organiseren en voorbereiden van de opdracht.

1.2 Doel van de marktconsultatie

Rijkswaterstaat heeft dit marktconsultatiedocument gepubliceerd op TenderNed met als doel zoveel mogelijk marktpartijen te bereiken, te interesseren en de kans te geven om mee te denken.

Rijkswaterstaat beoogt met deze marktconsultatie:

- Kennismaken door marktpartijen met het projectteam van Rijkswaterstaat;
- Inzicht te verkrijgen in de reële haalbaarheid van de uitgebreide opgave en het samenvoegen van de scope in één project zoals beschreven in hoofdstuk 2 van dit document;
- Bedrijven de gelegenheid te bieden om kansen, risico's en/of mogelijkheden aan te geven, maar ook om aan te geven waaraan zij behoefte hebben om deze opdracht uit te kunnen voeren.

Verkregen inzichten en suggesties uit de marktconsultatie gebruikt Rijkswaterstaat (waar relevant en mogelijk) in de voorbereiding van de aanbesteding en de aanbestedingsstukken. In een later stadium zal

gedurende de contractvoorbereidingsfase waarschijnlijk een tweede marktconsultatie worden gehouden.

1.3 Aanpak van de marktconsultatie op hoofdlijnen

De marktconsultatie bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Een bijeenkomst met een plenair deel waarin de opdracht, voorgenomen planning en marktbenadering worden toegelicht. Daarna wordt gezamenlijk met de marktpartijen in subgroepen gesproken om inzicht te verkrijgen in hun zienswijze en suggesties en/of behoeftes van de marktpartijen op te halen betreffende de onderwerpen als opgenomen in hoofdstuk 3.
2. Ten slotte zal Rijkswaterstaat een verslag van de marktconsultatie publiceren op TenderNed, bestaande uit de hoofdpunten van de marktconsultatie.

1.4 Doelgroep van de marktconsultatie

De marktconsultatie heeft als doelgroep marktpartijen die belangstelling hebben om samen met het projectteam het 2-fasen proces te doorlopen tot en met realisatie en instandhouding voor het project 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)'. De doelgroep van deze marktconsultatie bestaat primair uit marktpartijen die ruime kennis en ervaring hebben van met name:

- o Het aanleggen, renoveren of onderhouden van natte (beweegbare) kunstwerken;
- o Het realiseren en implementeren van E/W/IA van bedienbare objecten;

Rijkswaterstaat geeft er de voorkeur aan dat marktpartijen zich laten vertegenwoordigen door medewerkers met kennis die aansluit bij de onderwerpen die zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

1.5 Achtergrond

Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud (PPO) heeft de opgave om het landelijke programma Vervanging en Renovatie (VenR) te realiseren van een groot aantal objecten in het beheer van Rijkswaterstaat om de functionaliteit van het areaal ook in de toekomst te borgen. Hierbij is Rijkswaterstaat PPO afhankelijk van:

- het Rijkswaterstaat dienstonderdeel Centrale Informatievoorziening (CIV) voor de informatievoorziening;
- het Rijkswaterstaat dienstonderdeel Verkeer- en Watermanagement (VWM) voor de visie met betrekking tot bediening en besturing van objecten in het Hoofdvaarwegennet;
- de regio Rijkswaterstaat Zuid-Nederland als intern opdrachtgever, huidig en toekomstig asset owner en verantwoordelijk voor beschikbaarheid en bereikbaarheid van het Hoofdvaarwegennet en Hoofdwatersysteem.

Rijkswaterstaat is op dit moment bezig om de omvang (scope) van het project 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)' te bepalen t.b.v. het beslismoment 2. Tijdens het beslismoment 2 wordt besloten of de opdracht verder voorbereid mag worden en met welke scope en uitgangspunten. Het project bevindt zich hiermee in de planuitwerkingsfase. De vaststelling van de omvang van het project tijdens beslismoment 2 geldt als startmoment voor de contractvoorbereidingsfase. Na de contractvoorbereidingsfase start de aanbestedings- en guningsfase met de publicatie van de opdracht.

1.6 Over Rijkswaterstaat

Nederland veilig, bereikbaar en leefbaar. Dat is waar de Nederlandse infrasector voor staat. Met grote maatschappelijke veranderingen rond klimaatverandering, de bevolkingsgroei en mobiliteit voor de deur, bereidt de infrasector zich voor op de toekomst. 'Op weg naar een vitale infrasector' is het pad dat leidt naar die verandering en vernieuwing. Zie: <https://www.vitaleinfrasector.nl>

We staan voor stevige uitdagingen. De renovatie en vervanging van honderden bruggen, sluizen, viaducten en tunnels – de grootste onderhoudsopgave uit onze geschiedenis. De groeiende drukte op onze wegen en vaarwegen. De stijgende zeespiegel. De snelle digitalisering van onze maatschappij. En de steeds grotere urgentie van duurzaam en circulair werken.

Om deze uitdagingen op een gestructureerde wijze het hoofd te kunnen bieden concentreert Rijkswaterstaat zich op vijf inhoudelijke focuspunten. Het zesde focuspunt Opgavegericht Samenwerken loopt daar als een rode draad doorheen. De zes focuspunten van Rijkswaterstaat zijn (deze worden nader toegelicht in Bijlage I 'Ambities Rijkswaterstaat en de relatie met het project'):

- Assetmanagement 2.0
- Data en Informatievoorziening
- Duurzaamheid en Leefomgeving
- Klimaatadaptatie
- Smart Mobility
- Opgavegericht samenwerken

Rijkswaterstaat kiest in het kader van de vernieuwings- en verjongingsopgave voor standaardisering van de industriële automatisering (IA). Dat is noodzakelijk om zijn bedienbare bruggen, sluizen, waterreguleringswerken en tunnels veilig, beschikbaar en betrouwbaar te houden en de bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid ook in de toekomst te kunnen blijven borgen.

De ontwikkelingen op het gebied van informatietechnologie en data gaan snel en hebben een grote impact op Rijkswaterstaat. Digitalisering maakt dat we sneller en wendbaarder op ontwikkelingen moeten inspelen. Het biedt ongekennde mogelijkheden, maar stelt Rijkswaterstaat ook voor de grote uitdaging deze netwerken en objecten beschikbaar, veilig en beheersbaar te houden. Zo moet Rijkswaterstaat ook wendbaar zijn tegen cyber risico's, zodat de primaire processen optimaal zijn beschermd.

De informatietechnologie en de industriële automatisering die zorgen dat de kunstwerken doen wat ze moeten doen, worden steeds belangrijker in de netwerken en objecten van Rijkswaterstaat. Sluizen, stuwen, bruggen en bediencentrales zijn vaak geen losse objecten meer, maar wisselen steeds meer informatie uit.

Rijkswaterstaat wil een wendbare, informatie gedreven organisatie zijn, die het onderhoud, de digitalisering, de beveiliging en veilige werking van bedienbare objecten op orde houdt. In de praktijk zien we echter dat de diversiteit aan oplossingen efficiënt beheer en storingsafhandeling bemoeilijkt. Objecten zijn uniek en dat geldt ook voor de industriële automatisering.

Voor veilige en efficiënte bediening, die steeds meer op afstand plaatsvindt in bediencentrales, zijn deze unieke oplossingen niet wenselijk. Door de problemen in

de praktijk van het beheer (assetmanagement), de verandering naar meer netwerk georiënteerd denken en centralisatie van bediening, is de behoefte ontstaan naar meer standaardisatie.

De i-Strategie beschrijft de koers voor de informatievoorziening binnen Rijkswaterstaat. Zie <https://www.rijkswaterstaat.nl/zakelijk/zakendoen-met-rijkswaterstaat/werkwijzen/werkwijze-in-iv/index.aspx>.

2 Scope en context van de opdracht

2.1 Algemene beschrijving project

De Maasroute is één van de belangrijkste scheepvaartverbindingen binnen Europa. De route die vrachtschepen varen, gaat over het bevaarbare deel van de Maas en deels over het naastgelegen Julianakanaal en Lateraalkanaal. Recreatievaart maakt eveneens veel gebruik van de Maas en zijn aftakkingen.

Bij Rijkswaterstaat Dienst Zuid-Nederland (ZN) worden de meeste bruggen en sluizen al langere tijd op afstand bediend. Aan zowel de beweegbare objecten in het areaal als de bediencentrale(s) moet de komende jaren vervanging of renovatie en onderhoud worden gepleegd.

Het areaal moet weer aan de huidige standaarden gaan voldoen. Om aan de huidige standaarden te kunnen gaan voldoen is meer nodig dan het reguliere beheer en onderhoud. Zo zullen er, als gevolg van de Machinerichtlijn, nieuwe wetgeving, Rijkswaterstaat-richtlijnen en standaarden, aanvullende maatregelen getroffen moeten worden aan de objecten. De voorziene vervanging of renovatie draagt bij aan de functionaliteit van het Hoofdvaarwegennet (HVWN) als zowel aan de functionaliteit van het Hoofdwatersysteem (HWS). Hiertoe worden de objecten in de periode 2027-2032 (VenR), voor wat betreft het E&W deel gerenoveerd en de bediening en besturing voor het IA deel (industriële automatisering) vervangen.

Het areaal van het project 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)', in beheer van Rijkswaterstaat Zuid Nederland (ZN), bevat alle 'natte objecten' gelegen in, over en langs de Maas en zijn aftakkingen. Er is sprake van 18 complexen (bestaande uit circa 57 beweegbare 'natte' objecten ten behoeve van de waterhuishouding en scheepvaart) zijnde:

- Complex Sluis Bosscheveld
- Complex Voedingsduiker Bosscherveld
- Complex Sint Servaasbrug
- Complex Stuw Borgharen
- Complex Born
- Complex Maasbracht
- Complex Bediencentrale Maasbracht
- Complex Linne
- Complex Roermond
- Complex Belfeld
- Complex Sambeek
- Complex Retentiebekken Heel

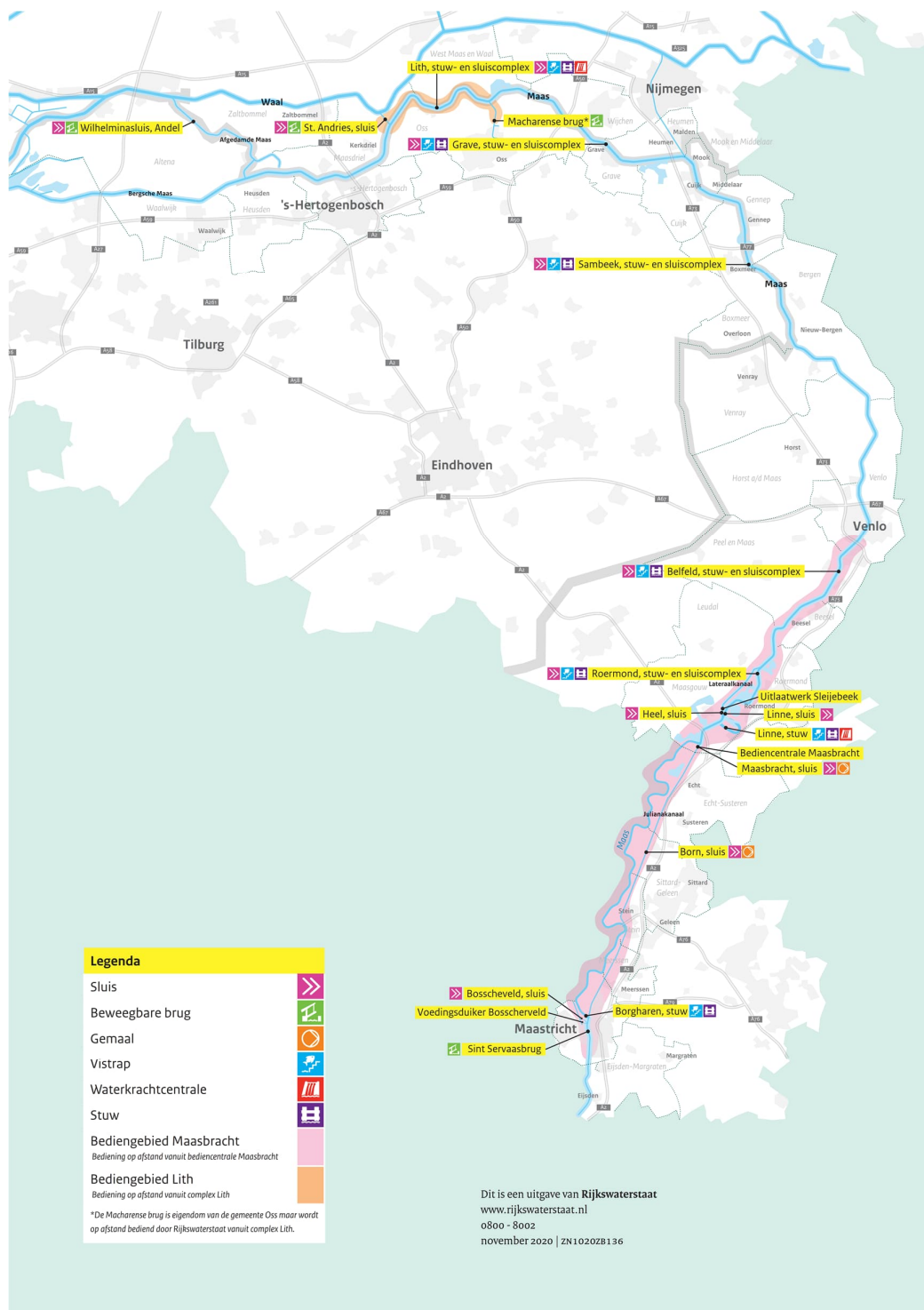
- Complex Heel
- Complex Grave
- Complex Macharen
- Complex Lith
- Complex Sint Andries
- Complex Wilhelminasluis (Andel)

De 'natte objecten', aanwezig op deze complexen, bestaan al dan niet uit een combinatie van sluiskolken, vaste en beweegbare bruggen, stuwen, gemalen en overige waterreguleringswerken.

Sinds 2014 worden de 'natte objecten' vanaf de Belgische Grens tot aan Venlo op afstand bediend vanuit de bediencentrale Maasbracht en begeleidt Rijkswaterstaat van hieruit de scheepvaart op de Maasroute. Tevens is de bediencentrale het coördinatiepunt bij ongevallen, calamiteiten en waterverontreinigingen.

Rijkswaterstaat bevindt zich op dit moment in de planfase en richt zich op beslismoment 2.

De marktbenadering voor het project 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)' is in ontwikkeling. Vastgesteld is dat het project wordt aanbesteed door middel van een 2-fasen aanpak, waarbij een deel van het ontwerpproces gezamenlijk met de opdrachtnemer wordt doorlopen in de eerste fase. Na de ontwerpfase stellen opdrachtgever en opdrachtnemer gezamenlijk objectief vast tegen welke aanneemsom de uitvoering (scope VenR) gerealiseerd kan worden als onderdeel van de eerste fase, waarna de opdrachtnemer de scope realiseert op basis van de UAV-GC 2005 in de tweede fase. Voor, tijdens en na de renovatie vindt instandhouding van het desbetreffende areaal plaats door de opdrachtnemer.

Figuur 1: Geografisch overzicht van het areaal van het project 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)'

2.2 Doel van de opdracht

Het volgende doel met onderliggende uitgangspunten is geformuleerd voor het project 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)' en is tevens van toepassing op de aan te besteden opdracht:

Het borgen, nu en op termijn, van het dagelijks functioneren en presteren van het areaal in de Maas van de dienst Zuid-Nederland met de focus op het E&W (Elektrotechniek en Werktuigbouwkunde) en IA (Industriële Automatisering) aspect door:

1. minder hinder voor de vaarweggebruikers, een snellere scheepvaartafhandeling over de gehele corridor, waardoor de wachttijden voor de gebruikers wordt verkort;
2. het managen en uitvoeren van het reguliere E&W/IA beheer en onderhoud;
3. het laten voldoen van installaties en aandrijvingen van objecten aan Machineveiligheidseisen om te komen tot CE-markering en te voldoen aan andere kaders, in het bijzonder de Landelijke Brug en Sluisstandaard (LBS);
4. mogelijk het realiseren van bediening op afstand van de noordelijke Maasobjecten;
5. de vervanging van bediening op afstand van alle Maasobjecten inclusief Bediencentrale Maasbracht met bijzondere aandacht voor complex Lith en stuw Borgharen (end of life);
6. verduurzamen van de objecten;
7. in het kader van de ontwikkeling van Assetmanagement een stap te zetten inzake Prestatiemanagement: risico gestuurd beheer en onderhoud op basis van gedefinieerde prestaties en het vervullen van de informatiebehoefte ten behoeve van prestatie gestuurde instandhoudingsplannen (PIHP-en);
8. op professionele en effectieve wijze samen te werken met de elkaar, de stakeholders en onze interne partners van Rijkswaterstaat (PPO, VWM, Regio, CIV).

2.3 Probleemstelling

De meeste elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties in sluisen, beweegbare bruggen, stuwen, gemalen en overige waterreguleringswerken in de Maas en bijbehorende kanalen naderen het einde van hun levensduur of hebben deze bereikt. Dit geldt ook voor de IA/ICT-systemen voor de bediening, die deels op afstand vanuit de Bediencentrale Maasbracht plaatsvindt. Hierdoor neemt de storingsgevoeligheid en kans op hinder toe.

Het areaal voldoet op dit moment niet aan de huidige standaarden, zoals de Machinerichtlijn, nieuwe wetgeving, de Landelijke Brug en Sluisstandaard (LBS) en Rijkswaterstaatrichtlijnen en standaarden, onder andere inzake Duurzaamheid, Klimaat en het vereiste serviceniveau (SLA) met betrekking tot de beschikbaarheid en de betrouwbaarheid van het areaal.

2.4 Scope van de opdracht

Rijkswaterstaat is op dit moment nog in de planfase. De exacte omvang van de scope is daarom dus onbekend op het moment van de marktconsultatie. Echter, op dit moment wordt voor de objecten, die zijn beschreven in paragraaf 2.1, op hoofdlijnen de volgende scope verwacht:

- Aanpassen installaties om te voldoen aan wettelijk eisen, richtlijnen en standaarden (end of life/niet voldoen aan eisen).
- Vervanging bediening en besturing objecten (end of life/niet voldoen aan de eisen);
- Vervanging bedieningssystemen bediencentrale Maasbracht (end of life systemen)
- Het mogelijk realiseren van bediening op afstand vanuit de bediencentrale Maasbracht van de noordelijke Maasobjecten, afhankelijk van de genomen beslissing bij beslismoment 2.
- Verduurzamen van objecten (klimaat, circulariteit en energie).

Tevens behoort de reguliere instandhouding tot de scope van de opdracht voor naar verwachting een periode van 10 jaar. Dit geldt zowel voor de periode voor de renovatie als een bepaalde periode na de renovatie van een object.

Op dit moment is het ontwikkelen van IA-bouwblokken geen onderdeel van de scope van de opdracht. Het wel of niet toepassen van bouwblokken wordt in de planuitwerkingsfase beschouwd, maar maakt inhoudelijk geen onderdeel uit van deze marktconsultatie.

2.5 Samenwerking (intern RWS en samen met de markt)

De interne samenwerking Rijkswaterstaat is dusdanig georganiseerd dat op professionele en effectieve wijze wordt samengewerkt met elkaar, de regio en onze overige interne partners. Het project wordt uitgevoerd door een gemengd toegewijd projectteam gebaseerd op het integraal projectenmodel Rijkswaterstaat (IPM). Dit gemengd team is samengesteld uit de basisdisciplines projectmanagement (PM), inkoop- en contractmanagement (CM), technisch management (TM), omgevingsmanagement (OM), management projectbeheersing (MPB) en IV-management (IV), aangevuld met een Regisseur Assetmanagement, Senior-adviseur Assetmanagement en transitie-manager VWM. Hiermee zijn in dit integraal projectteam de Rijkswaterstaat-ketenpartners PPO, CIV, VWM en Regio ZN vertegenwoordigd, vindt er via korte lijnen afstemming plaats binnen het projectteam en wordt de opdracht centraal gesteld.

De ingezette lijn van deze samenwerkingsvorm wordt doorgepakt in de samenwerking met de marktpartij. Door middel van de 2-fasen aanpak in de ontwerpfase wordt nauw samengewerkt met de opdrachtnemer, teneinde risico's voor zowel Rijkswaterstaat als opdrachtnemer te reduceren en/of te beheersen. Van de toekomstige opdrachtnemer wordt verwacht dat deze integraal deel uit gaat maken van het gemengd toegewijd projectteam. Deze opdracht vraagt om een meer intensieve en innovatieve samenwerking met de markt. Het uitgangspunt hierbij is gelijke partners zijn en het gezamenlijke doel staat voorop. Wij zijn dus niet alleen op zoek naar een opdrachtnemer, maar wij zoeken een volwaardig samenwerkingspartner. Hiermee wordt reeds in de aanbestedingsfase een start gemaakt middels het volgen van een concurrentiegericht dialogoog.

2.6 Wijze van marktbenadering

Voor deze opdracht is niet voor een conventionele marktbenadering gekozen, maar voor een nieuwere manier van marktbenadering, te weten een 2-fasen aanpak. Een 2-fasen aanpak is niet geheel nieuw, maar deze aanpak dient nog project specifiek te worden gemaakt. Het projectteam van Rijkswaterstaat leert daarbij van projecten waar reeds de 2-fasen aanpak of een vergelijkbare wijze van samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer is toegepast. Rijkswaterstaat heeft gekozen om de

2-fasen aanpak toe te passen omdat er op het moment van aanbesteden vaak nog veel risico's zijn die hoofdzakelijk betrekking hebben op onduidelijkheden in de scope en interpretatieverschillen tussen opdrachtnemer en opdrachtgever. Van de inschrijvers wordt echter verlangd om ondanks deze risico's hiervoor een inschrijvingssom aan te bieden. Dit leidt gedurende de uitvoering vaak tot discussies en tot onevenredig veel meerwerk. De conclusie van recente (grote) opdrachten is geen inschrijvingssom voor de gehele opdracht te vragen bij aanbesteding als er sprake is van een hoog risicoprofiel en diversiteit van de opdracht. Het projectteam heeft derhalve gekozen voor een 2-fasen aanpak.

In Bijlage II 'Toelichting 2-fasen aanpak' wordt de 2-fasen aanpak op hoofdlijnen beschreven.

Rijkswaterstaat heeft naast de keuze voor een 2-fasen aanpak, ook de keuze gemaakt om de werkzaamheden aan de Maasobjecten te clusteren in één opdracht. De voornaamste reden hiervoor is vergaande standaardisatie in het gehele areaal te bewerkstelligen. Tevens wordt de mogelijkheid onderzocht om meer objecten na renovatie centraal op afstand te bedienen vanuit de Bediencentrale Maasbracht. Ervaring heeft geleerd dat het afstemmen en inrichten van de bediencentrale intensieve, langdurige en complexe trajecten zijn. Dit proces gelijktijdig te doorlopen met verschillende opdrachtnemers is ongewenst omdat het veel capaciteit vraagt van zowel het projectteam, de opdrachtnemers als de bediencentrale die niet beschikbaar is.

2.7 Planning

Voor het aanbesteden en uitvoeren van de opdracht wordt op dit moment gedacht aan de planning zoals deze is weergegeven in de onderstaande tabel.

Activiteit	Moment
Tweede marktconsultatie	Q1/Q2 2024
Start aanbesteding 2-fasen aanpak	Q4 2024
Aanvang eerste fase VenR opgave	Q1 2026
Start instandhouding (na transitiefase)	Q3 2026
Einde eerste fase en aanvang tweede fase	Q1 2027
Afronding renovatie	2032
Afronding instandhouding	2036

Partijen kunnen aan de bovenstaande planning geen rechten ontleen. Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor de planning te wijzigen. Bovenstaande planning is derhalve indicatief.

Daarnaast is Rijkswaterstaat zich bewust dat de hierboven weergegeven planning nauw samenhangt met de opgehaalde informatie van deze marktconsultatie. De aanbevelingen van marktpartijen tijdens deze marktconsultatie kan leiden tot wijzigingen in de hierboven weergegeven planning.

3 Marktconsultatie

3.1 Procedure aanmelden en opzet marktconsultatie

3.1.1 Planning

Rijkswaterstaat hanteert de volgende planning voor de marktconsultatie:

Activiteit	Datum
Publiceren marktconsultatiedocument op TenderNed	6 februari 2023
Uiterste datum aanmelding	Vóór 21 maart 2023
Plenaire bijeenkomst	28 maart 2023 van 09.15 tot 12.30 uur
Afronding en publiceren resultaten	Uiterlijk 26 mei 2023

3.1.2 Aanmelding

(Combinaties van) bedrijven die interesse hebben om deze opdracht te realiseren, zijn van harte welkom om deel te nemen aan de marktconsultatie. Aanmelden kan onder vermelding van naam, e-mailadres, organisatie en functie via TenderNed (berichten) vóór 21 maart 2023. Om met een zo breed mogelijk publiek te kunnen discussiëren heeft een maximum van twee deelnemers per organisatie de voorkeur.

3.1.3 Plenaire bijeenkomst

Nadat Rijkswaterstaat kennis heeft genomen van de aanmelding van partijen, wordt op 28 maart 2023 een plenaire bijeenkomst gehouden in Hotel Pullman, adres Vestdijk 47 te Eindhoven (ook bereikbaar per openbaar vervoer). Doel van deze bijeenkomst is om de deelnemers inzicht te geven in de (voorlopige) scope van de opdracht 'Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0)' en de voorgenomen marktbenadering door middel van de 2-fasen aanpak. Daarnaast wil Rijkswaterstaat graag in gesprek gaan met marktpartijen over de voorgenomen opdracht en marktpartijen ruimte bieden om inzichten en suggesties met Rijkswaterstaat te delen. Rijkswaterstaat geeft een presentatie en deelnemers kunnen vragen stellen. Vervolgens wordt in subgroepen de volgende onderwerpen besproken:

1. De maakbaarheid en haalbaarheid van de voorgenomen opdracht, in relatie tot o.a. de clustering van de objecten en soorten werkzaamheden, risico's, beschikbaarheid, doorlooptijd en capaciteit.
2. De interactie tussen instandhouding van het betreffende areaal en het uitvoeren van de V&R opgave gedurende de looptijd van de opdracht, o.a. in het licht van de onzekerheid in de areaalgegevens en de 2-fasen aanpak.
3. Hoe partijen de ontwikkelingen op het gebied van industriële automatisering zien in relatie tot de looptijd van de opdracht en hoe partijen het integratievraagstuk zien tussen het opleveren van een werkend systeem (IA component) en de E&W en instandhouding componenten van de opdracht.

De hierboven genoemde onderwerpen worden tijdens de marktconsultatie verder verdiept.

Tijdens deze sessie is er alle gelegenheid voor het stellen van vragen. Het programma ziet er als volgt uit:

Programma	
09.00 – 09.15 uur	Inloop op locatie
09.15 – 09.25 uur	Opening, welkomstwoord en voorstellen projectteam
09.25 – 10.05 uur	Presentatie project en toelichting van de thema's en ruimte voor vragen
10.05 – 12.00 uur	Bespreken in subgroepen in meerdere rondes
12.00 - 12.15 uur	pauze
12.15 - 12.25 uur	Terugkoppeling
12.25 – 12.30 uur	Afsluiting

3.1.4 Afronding marktconsultatie en terugkoppeling resultaten

Rijkswaterstaat zal de marktconsultatie afronden door een verslag van de marktconsultatie te publiceren op TenderNed. In het verslag zullen de belangrijkste conclusies van de marktconsultatie en aanvullende suggesties opgenomen worden. In verband met dit verslag wijst Rijkswaterstaat marktpartijen op het volgende:

1. Het verslag wordt openbaar gepubliceerd. Marktpartijen verlenen toestemming aan Rijkswaterstaat om door hen verstrekte informatie en/of gegevens te gebruiken in dit verslag.
2. De input tijdens de marktconsultatie, andere informatie en gegevens zullen geanonimiseerd en op hoofdlijnen in het verslag worden opgenomen. Het verslag zal een bijlage bevatten met bedrijven die aan de marktconsultatie hebben deelgenomen.

Rijkswaterstaat behoudt het recht om individueel verdiepende gesprekken te voeren naar aanleiding van de marktconsultatie. Indien wenselijk kan Rijkswaterstaat hiervoor telefonisch of per e-mail contact opnemen met de deelnemers om nadere toelichting te vragen en/of aanvullende vragen te stellen. De hierdoor verkregen aanvullende informatie, indien van toepassing, zal ook geanonimiseerd in het verslag worden opgenomen. Indien een marktpartij hiervoor niet benadert wenst te worden, kan zij dit bij haar aanmelding kenbaar maken.

3.1.5 Tweede marktconsultatie

Het is waarschijnlijk dat gedurende de contractvoorbereidingsfase van het project Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0) een tweede marktconsultatie zal worden georganiseerd. Gezien de fase waarin het project zich bevindt (nog voor Beslismoment 2 in de planuitwerkingsfase), zijn een aantal onderwerpen nog niet geschikt voor deze eerste marktconsultatie. Tijdens de tweede marktconsultatie zal er meer gedetailleerd worden ingegaan op project specifieke onderwerpen, zoals o.a. prijsvorming, gunningscriteria, etc.

3.2 Overige bepalingen ten aanzien van de marktconsultatie

De marktconsultatie maakt geen onderdeel uit van de aanbesteding. Verkregen suggesties en inzichten uit de marktconsultatie zullen waar mogelijk worden gebruikt in de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure en de aanbestedingsstukken. Het projectteam behoudt zich het recht voor om deze suggesties en inzichten niet of niet volledig te gebruiken. Voortschrijdend inzicht of veranderende omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat informatie in deze marktconsultatie kan afwijken van informatie die later in het kader van een aanbesteding wordt verstrekt.

Bijlage I Ambities Rijkswaterstaat en de relatie met het project

Rijkswaterstaat wil zijn netwerken en bedienbare objecten (o.a. sluizen en stuwen) betrouwbaar, veilig en beschikbaar hebben en houden. Het project Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0) levert een belangrijke bijdrage hieraan. Het project zal ook in meer of mindere mate bijdragen aan alle zes de focuspunten van Rijkswaterstaat. Dit wil het projectteam doen in samenwerking met haar partner(s) vanuit vakmanschap en vertrouwen. Vroegtijdige marktbenadering is een van de instrumenten om de kennis, kunde en creativiteit van de markt hierbij optimaal te benutten. Hieronder worden de zes focuspunten van Rijkswaterstaat kort toegelicht en wordt een (summiere) doorkijk gegeven naar de relatie met het project Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0):

- *Assetmanagement 2.0*

Met focuspunt Assetmanagement 2.0 zetten we ontwikkeling van het assetmanagement centraal binnen RWS, passend bij de toekomstige opgave op het hoofdwegennet, hoofdvaarwegennet en hoofdwatersysteem.

Het assetmanagement richten we zo in dat RWS op ieder moment in samenhang inzicht kan bieden in de staat en het presteren van de netwerken, de risico's en kosten. Het kernproces assetmanagement zorgt ervoor dat het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat richting de politiek en samenleving overtuigende en goede beslisinformatie kan opleveren. Eén van de 3 sporen waarmee Rijkswaterstaat werkt aan de ontwikkeling van het assetmanagement is het programma Vervanging en Renovatie (VenR).

Zie: <https://www.rijkswaterstaat.nl/over-ons/onze-organisatie/vervanging-en-renovatie>

Relatie met project: MB2.0 is een project binnen de V&R-opgave. De meeste elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties in sluizen, beweegbare bruggen, stuwen, gemalen en overige waterreguleringswerken in de Maas en bijbehorende kanalen hebben of naderen het einde van hun levensduur. Dit project omvat de vervanging en renovatie van een groot deel van deze Maasobjecten. Daarnaast wordt in dit project een leerruimte opgenomen om invulling te geven aan Prestatiemanagement.

- *Data en Informatievoorziening*

Data en Informatievoorziening (IV) zijn een onmisbaar onderdeel van onze zorg voor een leefbaar, bereikbaar en veilig Nederland. Voor een publieksgericht, slagvaardig en toonaangevend opererend Rijkswaterstaat is veilige en betrouwbare data voor informatie zelfs cruciaal.

Momenteel staan we voor een grote vervanging- en renovatieopgave die urgent en ingewikkeld is. Hier speelt Data en IV ook een belangrijke rol in, denk bijvoorbeeld aan sensing in verband met toekomstig (preventief) onderhoud. Het is daarom noodzakelijk om sneller te innoveren en te uniformeren, zodat we onze infrastructuur tijdig, goed en hindervrij kunnen vernieuwen. Samen met de i-Strategie 2.0 benadrukken we nog meer dat IV onlosmakelijk verbonden is met de primaire processen van RWS.

Relatie met project: In het project zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van gestandaardiseerde oplossingen (bijvoorbeeld IA-bouwblokken). De uitdaging op het gebied van industriële automatisering ligt hierdoor minder op de ontwikkeling van nieuwe oplossingen, maar meer op het beheersen van de raakvlakken en integratie van de systemen in bestaande objecten.

- *Duurzaamheid en Leefomgeving (DuLo)*

In 2030 wil Rijkswaterstaat klimaatneutraal en circulair werken. Dit betekent geen broeikasgassen zoals CO₂ uitstoten, of dat we deze uitstoot compenseren. Alle elektriciteit die we nodig hebben zelf opwekken, zo min mogelijk primaire grondstoffen gebruiken en vrijkomende materialen veilig en hoogwaardig hergebruiken. Het Programma Duurzaamheid en Leefomgeving (DuLo) is het impulsprogramma waarmee we duurzaamheid in het DNA van Rijkswaterstaat brengen. Het programma heeft als speerpunten: Energie & Klimaat, Circulaire Economie en Duurzame Gebiedsontwikkeling. Zie:

<https://www.rijkswaterstaat.nl/leefomgeving/visie-op-duurzame-leefomgeving>

Relatie met project: Duurzaamheid is een belangrijk deel van de projectdoelstellingen. Binnen het project zal samen met de opdrachtnemer gezocht worden naar de mogelijkheden om bij te dragen aan de doelstelling van Rijkswaterstaat om in 2030 klimaatneutraal en circulair te werken. Met het oog op de lange looptijd van de opdracht, grotendeels na 2030, is het van belang om hiermee reeds bij de voorbereiding van het project en de uitwerking van de oplossingen rekening te houden.

- *Klimaatadaptatie*

De snelheid van de huidige klimaatverandering en de toenemende impact vraagt om extra inzet en regie voor al onze assets. Zie:

<https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/water-ruimte/klimaatadaptatie/>

Het bestuur heeft klimaatadaptatie daarom als focuspunt benoemd. Met dit focuspunt zorgen we dat RWS kan bijdragen aan een klimaatbestendig Nederland. Vanuit het ministerie zijn er nog geen concrete beleidsdoelen en te accepteren risico's bepaald. De vraag wanneer onze netwerken 'klimaatadaptief' zijn dient nog beantwoord te worden. Hierbij richt Rijkswaterstaat zich op de doelstellingen voor 2030:

- o We maken in onze netwerken ruimte voor klimaatadaptatie. Dit doen we met systeemgerichte blik op dit vraagstuk vanuit het water- en bodemsysteem.
- o We houden in onze uitvoering rekening met klimaatverandering.

Relatie met project: Integratie van klimaatadaptatie binnen het project wordt nog onderzocht en de uitkomst hiervan kan een weerslag hebben op de scope van de opdracht.

- *Smart Mobility*

De wereld van mobiliteit verandert. En Rijkswaterstaat verandert mee. Smart Mobility gaat over de digitalisering en automatisering van die mobiliteit. Er zijn volop ontwikkelingen als zelfrijdende auto's en zelf varende schepen of de brede implementatie van glasvezel en 5G. Dit verandert het gebruik van het

(vaar)wegennet en daarmee ook de rol van RWS. We werken aan de toekomst van Smart Mobility aan de hand van 5 ontwikkelingen:

- o Data gedreven
- o Reisinformatie delen
- o Data delen en verzamelen
- o Toekomstgericht
- o Nieuwe vormen van mobiliteit

Zie: <https://www.rijkswaterstaat.nl/leefomgeving/duurzame-mobiliteit/smart-mobility>

Relatie met project: Smart Mobility biedt kansen aan de opgave om grote hoeveelheden bruggen, tunnels en sluizen de komende jaren te vervangen of te renoveren. Rijkswaterstaat (onder)zoekt (nieuwe) mogelijkheden voor onze rol als (vaar)wegbeheerder die ook in de toekomst blijft zorgen voor een duurzaam, veilig gebruik van het (vaar)wegennet.

- *Opgavegericht samenwerken*

De versterking van onze samenwerking en onze sturing is cruciaal bij het werken aan onze maatschappelijke opgave: werken aan een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. We willen opgavegericht samenwerken: gelijkwaardig samenwerken met diverse partijen rond één centrale opgave. Dat gaan we zowel intern met collega's doen, als extern met marktpartijen, kennisinstellingen en opdrachtgevers.

Relatie met project: deze wordt in paragraaf 2.5 nader toegelicht.

Bijlage II Toelichting 2-fasen aanpak

In deze bijlage is op hoofdlijnen een toelichting opgenomen met betrekking tot de 2-fasen aanpak. Deze toelichting is gebaseerd op de Handreiking 2-fasen aanpak die tijdens de marktconsultatie van 7 december 2022 met marktpartijen is besproken. Zie TenderNed: "AT-2022-23: Marktconsultatie handreiking 2-fasen aanpak". Naar aanleiding van de marktconsultatie zal in de loop van 2023 een nieuwe versie van de Handreiking 2-fasen aanpak beschikbaar worden gesteld. Het project Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0) zal in de (contract)voorbereiding gebruik maken van deze Handreiking.

De 2-fasen aanpak houdt in dat na de voorbereiding en aanbesteding, het contract gefaseerd wordt uitgevoerd. Na gunning vindt allereerst een gezamenlijke eerste fase plaats waarin partijen in onderlinge samenwerking in een iteratief proces nadere onderzoeken en ontwerpwerkzaamheden uitvoeren, gericht op het verkrijgen van inzicht in en het reduceren van risico's en onzekerheden. Met als resultaat dat er meer zicht bestaat op de maak- en haalbaarheid van een project en dat de meest risicovolle en/of onzekere aspecten met een aanvaardbare bandbreedte kunnen worden gepland en begroot. Tevens kan worden onderzocht of kansen kunnen worden verzilverd en kunnen zo nodig maatwerkafspraken worden gemaakt over specifieke risico's en de allocatie daarvan.

De tweede fase zal grote gelijkenis vertonen met de uitvoering van reguliere projecten onder de UAV-GC 2005. Uitvoeringsontwerpen worden opgesteld en de daadwerkelijke realisatie van het werk zal dan plaatsvinden.

De definitieve prijsvorming voor in ieder geval de meest risicovolle en/of onzekere onderdelen vindt aan het eind van fase I plaats. Tussen fase I en fase II bevindt zich een beslismoment (go-/no-go-moment) waarop wordt besloten of met de resultaten van fase I wordt voldaan aan de voorwaarden om aan fase II te beginnen. De inzet van beide partijen in fase I dient er op gericht te zijn om overeenstemming te bereiken over bedoelde voorwaarden, door de ruimte in fase I te benutten en te streven naar een ontwerp en aanpak die aansluiten bij de gestelde beperkingen in tijd, geld en kwaliteit.

Het kan zijn dat wanneer niet alle onderdelen van het project onzeker zijn, ook zekere onderdelen van het project in de 2-fasen aanpak worden meegenomen. Bijvoorbeeld, omdat de onzekere en zekere onderdelen niet goed te scheiden zijn. Naar verwachting zal deze opdracht aanbesteed worden in een zogenaamde hybride variant. Dat wil zeggen een combinatie van zekere en onzekere onderdelen. In de scope van de opdracht wordt onderscheid gemaakt tussen het deel van de opdracht waarop de 2-fasen aanpak van toepassing is (onzekere onderdelen) en het reguliere deel dat daarbuiten valt (zekere onderdelen). Er ontstaat dan een combinatie van een 'regulier' deel - waarvoor de inschrijvers in de aanbesteding een vaste prijs opdrachtnemer afgeven - en een 2-fasen deel - waarvoor eerst fase I wordt doorlopen en vervolgens de vaste prijs opdrachtnemer wordt vastgesteld.

Door gebruik te maken van een 2-fasen aanpak wordt grotendeels de project specifieke problematiek opgelost en wordt tegemoetgekomen aan de behoefte van de markt:

- o Gedurende de eerste fase kunnen interpretatieverschillen over de opdracht (en mogelijk contract) besproken worden, een gezamenlijk ontwerpproces wordt doorlopen en uitgangspunten en definities worden vastgelegd;
- o Er wordt een mogelijkheid gecreëerd om de risico's te bespreken en de opdrachtnemer mee te laten denken over de beste beheersing van de risico's;

- o Opdrachtnemer heeft de mogelijkheid om een deel van de prijs na gunning van de eerste fase op te stellen als hij meer inzicht heeft in de opdracht en het ontwerpproces is doorlopen en vervolgens prijsovereenstemming te bereiken met opdrachtgever.

Voor de marktbenadering dient als onderdeel van de aanbesteding een element van prijsvorming te worden gehanteerd. Aangezien het vertrekpunt en eindresultaat van de eerste fase van de 2-fasen aanpak nog niet exact bekend is, kan dit element van prijsvorming op verschillende wijzen worden ingericht. Uitgangspunt is dat deze uitwerking past binnen de kaders van de dan geldende versie van de handreiking 2-fasen aanpak.

Bijlage III Afkortingen

In de tabel hieronder zijn de in dit document gebruikte afkortingen opgenomen:

Afkorting	Toelichting
CE-markering	Conformité Européenne markering
CIV	Centrale Informatievoorziening
CM	Contractmanagement
DuLo	Duurzaamheid en Leefomgeving
E	Elektrotechniek / Elektrotechnisch
E&W	Elektrotechniek en werktuigbouwkunde
HVWN	Hoofdvaarwegennet
HWS	Hoofdwatersysteem
IA	Industriële Automatisering
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IPM	Integraal projectenmodel Rijkswaterstaat
IV	Informatievoorziening
LBS	Landelijke Brug en Sluisstandaard
MB 2.0	Project Vervanging en Renovatie Bediening en Besturing Maasobjecten (MB 2.0), hierbij verwijst MB naar de bediencentrale Maasbracht.
MPB	Management projectbeheersing
OM	Omgevingsmanagement
P-IHP	Prestatie gestuurde instandhoudingsplannen
PM	Projectmanagement
PPO	Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud
RWS	Rijkswaterstaat
Q	kwartaal
SLA	serviceniveau (Service Level Agreement)
TM	Technisch management
UAV-GC 2005	Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen 2005
VWM	Verkeer- en Watermanagement
W	Werktuigbouwkunde
VenR	Vervanging en Renovatie
ZN	Rijkswaterstaat Dienst Zuid-Nederland